

13. NÁVRH INAUGURAČNEJ KOMISIE NA VYMENOVANIE

*doc. MUDr. Ivan Bartošovič, PhD.
za profesora v odbore 7.4.1 Ošetrovatel'stvo*

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O UCHÁDZAČOVI:

Meno a priezvisko, tituly: Ivan Bartošovič, doc. MUDr. PhD.
Rok a miesto narodenia: 1957 v Bratislave

Vysokoškolské vzdelanie a ďalší akademický rast:

- 2010 docent v odbore Verejné zdravotníctvo, Slovenská zdravotnícka univerzita, Fakulta verejného zdravotníctva, Bratislava
- 2007 docent v odbore Ošetrovatel'stvo, Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnava
- 2001 PhD. v odbore Verejné zdravotníctvo, Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnava
- 1976-1982 – vysokoškolské štúdium, všeobecné lekárstvo, Lekárska fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

Ďalšie vzdelávanie:

- 1986 špecializačná atestácia I. stupňa v odbore všeobecné lekárstvo, Inštitút pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov, Bratislava
- 1989 nadstavbová špecializačná atestácia v odbore geriatra, Inštitút pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov, Bratislava
- 1986 špecializačná atestácia II. stupňa v odbore všeobecné lekárstvo, Inštitút pre ďalšie vzdelávanie pracovníkov v zdravotníctve, Bratislava

Priebeh zamestnaní:

- 1982 – 1983 – OÚNZ Liptovský Mikuláš – lekár
- 1983 – 1996 – OÚNZ Senica, NsP Skalica – praktický lekár
- 1987 – trvá – NsP Skalica – geriatra
- 1996 – trvá – OZS Skalica – všeobecný lekár pre dospelých

Priebeh pedagogickej činnosti:

(pracovisko/predmety)

- 2001 – 2006 – Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská univerzita, Trnava – ošetrovatel'stvo, verejné zdravotníctvo
- 2004 – trvá – Fakulta verejného zdravotníctva, Slovenská zdravotnícka univerzita, Bratislava – asistent, docent – verejné zdravotníctvo, komunitná medicína
- 2005 – trvá – Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava – asistent, docent – ošetrovatel'stvo, sociálna práca, verejné zdravotníctvo-

B. INAUGURAČNÁ PREDNÁŠKA:

Téma inauguračnej prednášky: **Súčasný stav poskytovania zdravotnej starostlivosti seniorom v zariadeniach sociálnych služieb.**

Dátum zverejnenia prednášky: 14. 9. 2019, denník Korzár

Dátum a miesto jej konania: 1. 10. 2019, VŠZSP sv. Alžbety, Nám. 1.mája č. 1 v Bratislave

C. ZLOŽENIE INAUGURAČNEJ KOMISIE A OPONENTI:

Predseda komisie: prof. PhDr. Ivica Gulášová, PhD., MHA. (VŠZaSP sv. Alžbety)

Členovia komisie: prof. Daniel J. West, Ph.D., FACHE (The University of Scranton, USA)
prof. PhDr. Vlasta Závodná, PhD. (Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava)
prof. MUDr. Oto Masár, PhD. (LF Univerzita Komenského Bratislava)

Oponenti: prof. PaedDr. Eva Zacharová, PhD. (VŠZaSP sv. Alžbety)
prof. MUDr. Tibor Šagát, CSc. (Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava)
prof. Steven J. Szydlowski, MBA, MHA, DHA (The University of Scranton, USA)
prof. MUDr. Miloš Velemínský, DrSc. (Jihočeská univerzita, České Budějovice, ČR)
prof. MUDr. Adriana Ondrušová, PhD. (Trenčianske univerzita A. Dubčeka, Trenčín)

D. STANOVISKO INAUGURAČNEJ KOMISIE

Inauguračná komisia na svojom zasadnutí dňa 30. októbra 2019 preskúmala inauguračný spis doc. MUDr. Ivana Bartošoviča, PhD a posúdila úroveň a kvalitu prednesenej inauguračnej prednášky.

1. Pedagogická činnosť:

Uchádzač pedagogicky pôsobil ako odborný asistent na FZaSP TU v Trnave v rokoch 2001/2008 - 7 rokov - **Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská univerzita**, Trnava – ošetrovatel'stvo, verejné zdravotníctvo, sociálna práca; kde prednášal predmet geriatra, 3 ročník SP.

Ďalej pôsobil v rokoch 2004/2018; – **15 rokov a trvá – Fakulta verejného zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave** – verejné zdravotníctvo, sociálna práca, komunitná medicína.

Na **Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety Bratislava** pôsobil od roku 2005 po súčasnosť, spolu 14 rokov a pracovný pomer trvá **Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety Bratislava**, v študijných programoch – ošetrovatel'stvo, sociálna práca, verejné zdravotníctvo.

Bol školiteľom a oponentom bakalárskych, diplomových prác.

Je **autorom 2 vysokoškolských skrípt** - *Vybraná problematika gerontológie a geriatric. 1., 2., diel*, **spoluautorom 2 vysokoškolských skrípt** - *Základy sociálnej gerontológie pre verejné zdravotníctvo a Základy sociálnej práce pre verejné zdravotníctvo*, **spoluautorom 3 vysokoškolských učebníc**, resp. kapitol v monografiách *Znevýhodnené skupiny vo verejnom zdravotníctve*, *Verejné zdravotníctvo*, *Základy verejného zdravotníctva*, **spoluautorom 3 monografií** - *Farmakoterapie v geriatrici*, *Sociálna gerontológia*, *Seniori v domove dôchodcov*.

2. Vedecká škola

V rámci vedeckej školy vchoval 2 doktorandky v študijnom programe Verejné zdravotníctvo, 1 doktorandka v študijnom programe Ošetrovateľstvo – neukončené, trvá. Ďalej bol školiteľom diplomových prác. Je členom skúšobných komisií pre obhajoby štátnych záverečných skúšok na VŠZaSP sv. Alžbety v Bratislave. Bol členom inauguračnej .a habilitačnej komisie.

3. Vedecký výskum

Vedecko-výskumná činnosť uchádzača je zameraná na oblasť predchádzanie všetkých foriem diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, farmakoterapiu a nefarmakologickú liečbu seniorov.

Uchádzač participoval akom spoluriešiteľ na 3 výskumných projektoch zameraných na vyššie uvedené oblasti:

1.V rámci projektu Európskej komisie DOE – („Dignity of Older Europeans“), contract No QIG6-2001-00888, ktorý prebiehal v rokoch 2002-2004., vypracoval recenzný posudok v rámci projektu KEGA.

2. Spolurealizátor grantu Úradu vlády SR „Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na rok 2006“.

3 .Spoluriešiteľ prebiehajúceho projektu KEGA 016KU-4/2017 „Možnosti interdisciplinárnej kooperácie pri realizovaní nefarmakologickej liečby seniorov v ústavných zariadeniach“, od roku 2017.

Uchádzač vypracoval recenzný posudok v rámci projektu KEGA 017KU-4/2011 „Farmakoterapia seniora z pohľadu ošetrovateľstva“, 2012.

4. Prednášková činnosť

Uchádzač sa zúčastnil na 80 konferenciách, z toho 22 v zahraničí, z toho bolo 9 pozvaných prednášok na kongresoch v zahraničí.

Viedol 9 sekcií na medzinárodných konferenciách.

Bol členom organizačného výboru 8 medzinárodných vedeckých podujatí.

Prednášky boli zamerané najmä na problematiku seniorov v zariadeniach ústavnej a sociálnej starostlivosti.

5. Publikačná aktivita

Uchádzač je autorom **2 vysokoškolských skrípt, spoluautorom 2 vysokoškolských skrípt, spoluautorom 3 vysokoškolských učebníc**, resp. kapitol v monografiách, **spoluautorom 3 monografií**. Ďalej publikoval 147 vedeckých s odborných prác

z toho:

22 výstupov kategórie A podľa WOS, Scopus, ERIH – (ADC01, ADE26, ADE25, ADE24, ADE07, ADE05, ADE04, ADE03, ADE02, ADE01, ADM10, ADM09, ADM08, ADM07, ADM06, ADM05, ADM04, ADM03, ADM02, ADM01, ADN02, ADN01)

z toho 12 prác uverejnených v časopisoch s IF \geq 0,35 (ADC01, ADE26, ADE25, ADE24, ADM10, ADM09, ADM08, ADM07, ADM06, ADM05, ADM04, ADN02)

Celkový počet ohlasov na jeho vedeckú prácu je **266 ohlasov** (citácií) na publikované práce, **z toho : 34 registrovaných v databáze WOS, Scopus, Medline.**

6. Prínos pre vedu

Doc. Bartošovič je lekár, ktorý ukončil štúdium medicíny na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1982. Popri svojej každodennej práci geriatra a všeobecného lekára sa venuje aj vedecko-výskumnej práci v ošetrovatelstve.

Ako člen multidisciplinárneho tímu v rokoch 2002 – 2004 bol spoluriešiteľom projektu Európskej komisie „Dignity of Older European“, ktorý prebiehal v šiestich krajinách Európskej Únie a zisťoval aj vzťah sestier k dôstojnosti seniorov.

Vo svojej vedeckej monografii z roku 2006 „Seniori v domove dôchodcov“, ktorá má 51 domácich a 10 zahraničných ohlasov, pomenoval rozhodujúce činitele, ovplyvňujúce ošetrovatel'ský proces v zariadeniach sociálnych služieb, Medzi najhlavnejšie patria multimorbidita obyvateľov, starnutie seniorov, zhoršujúci sa ich funkčný a psychický stav, sociálny stav seniorov, nedostatočná aktivita obyvateľov, poruchy zmyslových funkcií, výskyt

geriatrických syndrémov, vzostup farmakoterapie, časté hospitalizácie a vysoká úmrtnosť obyvateľov.

Habilitačnú prácu z ošetrovateľstva „Niektoré aspekty ošetrovania obyvateľov domovov dôchodcov“ obhájil v roku 2007 na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej Univerzity. V rámci tejto práce autor sa venoval faktorom ovplyvňujúcich ošetrovateľský proces v týchto zariadeniach a vypracoval odporúčania na prechádzanie geriatrického maladaptívneho procesu z ošetrovateľského hľadiska.

V spolupráci s Fakultou zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku je v rokoch 2017-2019 docent Bartošovič spoluriešiteľom projektu KEGA 016KU-4/2017 „Možnosti interdisciplinárnej kooperácie pri realizovaní nefarmakologickej liečby v ústavných zariadeniach“. Tento projekt sa venuje aj kooperácii medzi sestrami, lekármi a inými zdravotníkymi a nezdravotníckymi povolaniami.

Svoje skúsenosti z praxe i teoretické vedomosti sprostredkuje študentom Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety i študentom Fakulty Verejného zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity.

E. Hodnotenie inauguračnej prednášky

Doc. Ivan Bartošovič, PhD. dňa 30. októbra 2019 na Vedeckej rade VŠZaSP sv. Alžbety predniesol inauguračnú prednášku s názvom „**Súčasný stav poskytovania zdravotnej starostlivosti seniorom v zariadeniach sociálnych služieb**“. Prednáška sa uskutočnila v súlade s §4 ods.9 Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z.z., v znení neskorších zmien, o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Vo svojej inauguračnej prednáške uviedol problematiku starnutia populácie, kde upozornil na skutočnosť že k 31. decembru 2017 žilo na Slovensku 5 443 120 obyvateľov; vo veku 65 rokov a viac bolo 15,5 % populácie (v roku 1993 bolo v tejto vekovej kategórii len 10,7 % obyvateľov).

Poukázal na hlavnú zásadu a cieľ zdravotnej i sociálnej starostlivosti o seniorov ktorým je udržanie starších ľudí vo svojom domácom, rodinnom prostredí, ktoré je najoptimálnejšie a prioritné. Ako ďalej uviedol že senior žijúci doma je šťastnejší, dlhšie si udrží zdravie a sebestačnosť oproti seniorom žijúcim v inštitúciách. Analyzoval možnosti inštitucionálnej starostlivosti pre seniorov, ktorí zo zdravotných, sociálnych alebo iných príčin nie sú schopní žiť s rodinou alebo sami vo vlastnom domove. Poukázal na zdravotný stav seniorov v sociálnych inštitúciách, ktorý je charakterizovaný polymorbiditou, zhoršujúcim sa funkčným stavom,

zvýšeným počtom kognitívnych porúch, výskytom geriatrických syndrómov, zvýšenou úmrtnosťou i polyfarmáciou.

Informoval prítomných o viacerých problémoch v inštitucionálnej starostlivosti napr. nízky počet opatrovateliek, chýbajúce štandardy ošetrovateľskej starostlivosti, nedostatočný počet lôžok a dlhé čakacie doby, starostlivosť je málo flexibilná, chýba súkromie, iba málo miest je jednoposteľových, nie sú miesta pre dementných obyvateľov.

Podľa doc. Bartošoviča je veľmi dôležitá aj akceptácia a predchádzanie rizík inštitucionálnej starostlivosti, medzi ktoré patria komplikácie liečby, dehydratácia, nozokomiálne nákazy, fyzická trauma, imobilizačný syndróm, sklon ku komplikáciám, depresia, relokačný syndróm a geriatrický maladaptívny syndróm.

Upozornil že zdravotný stav obyvateľov v týchto inštitúciách je nepriaznivý a kladie zvýšené nároky na ošetrovateľskú starostlivosť. Priemerný počet 7,8 diagnóz chronických chorôb na jedného obyvateľa svedčí o polymorbidite rezidentov. Funkčný stav seniorov v sociálnych inštitúciách sa významne zhoršil vo všetkých bežných denných činnostiach, úplná sebestačnosť v priebehu štyroch rokov klesla o 37 %. Kognitívne poruchy sa vyskytli u 52,5 % seniorov vo vtedajších domovoch dôchodcov. Úmrtnosť seniorov v sociálnych zariadeniach je vysoká, za 15 ročné obdobie sme v našom zariadení zaznamenali priemernú mortalitu 106,5 na 1000 viaceré otázky. Poukázal a vyzdvihol akú významnú úlohu v poskytovaní zdravotnej starostlivosti má ošetrovateľská starostlivosť. Ako uviedol že v minulom roku prišlo k viacerým legislatívnym zmenám, ktoré by mohli prispieť k skvalitneniu tejto starostlivosti pre našich seniorov.

F. Záver

Doc. MUDr. Ivan Bartošovič, PhD, svojou pedagogickou a vedeckovýskumnou prácou prispel k rozvoju odboru Ošetrovateľstvo. Menovaný v plnom rozsahu spĺňa kritériá požadované pre inauguráciu na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Na základe uvedených skutočností komisia **odporúča** Vedeckej rade VŠZSP sv. Alžbety **udelit' doc. MUDr. Ivanovi Bartošovičovi, PhD. titul profesor v odbore Ošetrovateľstvo.**

V Bratislave, dňa 1. októbra 2019

Predseda komisie: prof. PhDr. Ivica Gulášová, PhD., MHA. (VŠZaSP sv. Alžbety)

Členovia komisie: prof. Daniel J. West, Ph.D., FACHE (The University of Scranton, USA)
prof. PhDr. Vlasta Závodná, PhD. (Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava)
prof. MUDr. Oto Masár, PhD. (LF Univerzita Komenského Bratislava)